

Tiedote painekyllästetyn kestopuun käyttörajoituksista ja CCA-kyllästeen vaaroista

Älä osta myrkyllisiä sähköpylväitä

Kotitaloudet eivät saa ostaa tai ottaa omaan käyttöönsä kestopuusta valmistettuja, käytöstä poistettuja sähkö- tai puhelinpylväitä.

Kestopuun kyllästyksessä käytetty puunsuojakemikaali sisältää arseeni-, kupari- ja kromiyhdisteitä, jotka ovat terveydelle ja ympäristölle vaarallisia aineita. CCA-kyllästeet voivat aiheuttaa ihon herkistymistä, allergista nuhaa, munuais- ja maksavaurioita sekä syöpää. Arseeniyhdisteet ovat mahdollisesti ihmisen lisääntymisterveydelle vaarallisia kemikaaleja.

Yhdisteet ovat ympäristöön joutuessaan monille eliöille erittäin myrkyllisiä. Ne eivät hajoa, vaan kertyvät ympäristöön ja eliöihin. Sen vuoksi niitä ei saa käyttää tarkoituksissa, joissa käsitelty puu voi joutua kosketukseen ihmisten tai eläinten ravinnon kanssa.

Arseenia sisältävää puuta ei saa myöskään käyttää rakennusten perusteissa tai pengerrysten tukirakenteissa asuinalueilla, joiksi ymmärretään asuinrakennus ja sen välitön pihapiiri sekä mahdollinen loma-asunto ja sen piha. Myös terasseissa ja niiden tukirakenteissa CCA-kyllästetyn puun käyttö on kielletty.

Kyllästetyn puun pintakäsittely esimerkiksi maalaamalla ei tee sen käyttöä sallituksi. Kuitenkin olemassa olevissa rakenteissa pintakäsittelyllä voidaan vähentää arseenin huuhtoutumista ympäristöön.

Sähköpylväiden käyttö alkuperäistarkoituksessaan tai käyttörajoituksineen ammattilaisten toimesta

Maataloudessa CCA-kyllästettyjen pylväiden käyttö on pääosin kielletty. Muutamia poikkeuksia ovat esimerkiksi karja-aitausten kuoritut havupuupylväät ja maatalousrakennusten kantavat puurakenteet.

Painekäsiteltyä kestopuuta saa luovuttaa ammattimaiseen tai teollisuuskäyttöön vain sellaiseen kohteeseen, jossa puun rakenteellinen kestävyys on välttämätöntä ihmisen tai karjan turvallisuuden kannalta ja jossa ihokosketus käsitellyn puun kanssa on epätodennäköistä.

Alkuperäisestä käytöstä poistettua kyllästettyä puutavaraa (esim. sähköpylväät) voidaan luovuttaa uudelleenkäytettäväksi tuotteena ohjeistuksen mukaisesti käyttötarkoituksiin vain, jos siitä on poistettu käyttökelvottomat

osat. Jos käytöstä poistettu puutavara luovutetaan eteenpäin sellaisenaan, esimerkiksi osittain lahona tai muuten käyttökelvottomia osia sisältävänä, säännellään niitä, niiden vastaanottoa ja muuntamista jätteinä.

Toimijoiden on kaikissa tapauksissa huolehdittava, että katkaisu- ja työstöjäte päättyy asianmukaiseen vaarallisen jätteen käsittelyyn. Pituuskatkaisua lukuun ottamatta puuta ei tulisi työstää muulla tavoin.

Käytöstä poistetun painekyllästetyn puun jätehuolto

Kaikki käytöstä poistettu painekyllästetty puu luokitellaan vaaralliseksi jätteeksi, joten sen polton saa suorittaa vain asianomaisen luvan saanut polttolaitos. Rosk'n Roll Oy:n kaikki jäteasemat ottavat alle yhden kuution erät maksutta vastaan. Suurkuormien vastaanotto on mahdollista Lohjalla ainoastaan Munkkaan jätekeskuksessa. Muista vastaanottopaikoista saa tietoa osoitteesta www.kestopuu.fi.

Kemikaalilain valvontaviranomaiset (kuntien kemikaalivalvontaviranomaiset) valvovat CCA-kyllästetyn puun merkintöjä ja luovuttamista ammattikäyttöön. Jätelain valvontaviranomaiset (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset) valvovat käytöstä poistetun CCA-kyllästetyn puun asianmukaista käsittelyä sekä merkintä- ja siirtoasiakirjavaatimuksia.

CCA-kyllästeen kemikaalit ja niiden terveyshaitat		
Arseenin epäorgaaniset yhdisteet	Kromi(VI)yhdisteet	Kupari(II)oksidi
Epäorgaaninen arseenipöly ilmassa lisää keuhkosyövän riskiä. Arseni ja sen epäorgaaniset yhdisteet luokitellaan syöpäsairauden vaaraa aiheuttaviksi aineiksi.	Kuusiarvoinen kromi luokitellaan syöpäsairauden vaaraa aiheuttavaksi, mutta kolmiarvoista kromia ei pidetä syöpäsairauden vaaraa aiheuttavana. CCA-kyllästetyn puun työstössä muodostuvalle pölylle, joka sisältää viisiarvoista arseenia ja kuusiarvoista kromia (13–19 % kromista pysyy kuusiarvoisena kiinnittymisessä), altistuminen voi aiheuttaa syöpää.	Kupariyhdisteet eivät ole niin myrkyllisiä kuin arseeni- ja kromiyhdisteet. Kuparisuolojen pöly ärsyttää silmiä, ihoa ja limakalvoja. Kupari on sen sijaan erittäin myrkyllistä vesieliöille.

CCA-kyllästetystä kestopuusta pähkinäkuoressa
<p>CCA-kyllästeiden käyttö Suomessa tuli kielletyksi vuonna 2007.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Aiheuttaa ihon herkistymistä, allergista nuhaa, munuais- ja maksavaurioita sekä syöpää. Arseeniyhdisteet ovat mahdollisesti vaarallisia lisääntymisterveydelle. – CCA-kyllästettyä kestopuuta ei saa käyttää asuinrakennuksien perustuksissa tai pengerrysten tukirakenteissa asuinalueilla ja niiden välittömässä pihapiirissä. – Maataloudessa kestopuuta saa poikkeuksellisesti käyttää maatalousrakennusten kantavissa puurakenteissa sekä esimerkiksi karja-aitauksen kuorituissa havupuupylväissä. – CCA-kyllästetyn puun käyttö muissa kohteissa on sallittua vain ammattilaisille tai teollisuudelle. (Julkisten- ja maatalousrakennusten kantavat puurakenteet, sillat ja siltarakenteet, laiturit, perustukset) – Käytöstä poistettu kestopuu luokitellaan vaaralliseksi jätteeksi ja se pitää toimittaa asianmukaisesti jätepisteelle.

Lisätietoa ja neuvontaa

- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes):
[Arseenilla käsitellyn puutavaran käyttörajoitusten soveltaminen](#) (pdf)
- Puuinfo.fi: [Painekyllästetyn kestopuun käyttö- ja turvallisuusohje](#) (pdf)
- Työterveyslaitos: [CCA-kyllästeet – OVA-ohje](#)

Susanna Komulainen

vs. johtava ympäristötarkastaja

susanna.komulainen@lohja.fi

puh. 044 374 0773

Lohjan ympäristönsuojelu

PL 71, 08101 Lohja